

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: PSYCHOLOGIA BÓLU I CIERPIENIA		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2022/2023	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Psychologia, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalnościowe	
Rok studiów: IV		Semestr: 7	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	

Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: wiedza zakresu psychologii bólu i cierpienia			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z psychologicznymi aspektami doświadczania bólu i cierpienia, ich wpływem na funkcjonowanie człowieka oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania i wsparcia osób cierpiących zarówno w kontekście somatycznym, jak i emocjonalnym.			
Efekty uczenia się określone dla zajęć			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie			
W01	Zna klasyfikacje i rodzaje bólu (somatyczny, neuropatyczny, psychiczny, egzystencjalny).	K_W18	
W02	Rozumie psychologiczne uwarunkowania odczuwania bólu i cierpienia.	K_W18	
W03	Zna związek między bólem a emocjami, stresem, depresją.	K_W18	
Umiejętności – potrafi			
U01	Potrafi analizować doświadczenie bólu w kontekście jednostki i środowiska.	K_U01	
U02	Umie dobrać formy wsparcia psychologicznego w zależności od rodzaju cierpienia.	K_U11	
U03	Potrafi prowadzić rozmowę wspierającą z osobą w chronicznym bólu.	K_U11	
Kompetencji społecznych - jest gotów do			

K01	Wykazuje empatię i postawę etyczną wobec osób cierpiących.			K_K01
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Wprowadzenie do psychologii bólu i cierpienia		wykład problemowy	zaliczenie z oceną - test
TP-02	Klasyfikacje i rodzaje bólu (fizyczny, psychiczny, duchowy)		wykład problemowy	wykład problemowy
TP-03	Mechanizmy neurobiologiczne i psychologiczne percepcji bólu		wykład problemowy	wykład problemowy
TP-04	Psychologiczne reakcje na ból – lęk, depresja, złość		wykład problemowy	wykład problemowy
TP-05	Ból przewlekły i jego wpływ na jakość życia		wykład problemowy	wykład problemowy
		ćwiczenia		
TP-06	Różnicowanie bólu fizycznego i bólu psychogenne – analiza przypadków klinicznych i identyfikacja źródła bólu.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja multimedialna kolokwium

TP-07	Rola uwagi w percepcji bólu – ćwiczenie skupiające się na przesuwanie uwagi i ocenie zmian w odczuwaniu dyskomfortu.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja multimedialna kolokwium
TP-08	Skala bólu – subiektywność i ograniczenia pomiaru – analiza narzędzi (VAS, NRS, McGill Pain Questionnaire) i próba ich zastosowania w praktyce.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja multimedialna kolokwium
TP-09	Ból przewlekły vs. ból ostry – implikacje psychologiczne – praca w grupach: porównanie wpływu na życie pacjenta, funkcjonowanie społeczne i emocjonalne.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja multimedialna kolokwium
TP-10	Mechanizmy unikania i lęku przed bólem – analiza modeli (Fear-Avoidance Model) i projektowanie hipotetycznych strategii terapeutycznych.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja multimedialna kolokwium
TP-11	Psychospołeczne uwarunkowania odczuwania bólu – dyskusja i analiza przypadków związanych z kulturą, płcią, statusem społecznym.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja multimedialna kolokwium
TP-12	Wpływ katastrofizacji na ból – ćwiczenie identyfikujące myśli katastroficzne u pacjenta i opracowanie interwencji poznawczej.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja multimedialna kolokwium

TP-13	Ból a depresja – zależność dwukierunkowa – studium przypadku i dyskusja nad różnicowaniem i leczeniem współwystępujących objawów.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja multimedialna kolokwium
-------	---	--	---	---

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

- Maciej Pawlak (2010), Biologiczne uwarunkowania bólu, Poznań: Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu.
- Irena Heszen-Celińska, Helena Sęk (2020), Psychologia zdrowia, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Frankl, V. E. (2010). Człowiek w poszukiwaniu sensu. Warszawa: Czarna Owca.
- Dudek, D. (red.). (2011). Ból i depresja. Poznań: Termedia Wydawnictwa Medyczne.
- Nowak, A. J., & Słomka, W. (red.). (1992). Cierpienie i śmierć: praca zbiorowa. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.

Literatura uzupełniająca:

- Siuta, J. (2006). Możliwości pomiaru doznań bólowych na przykładzie kwestionariuszy bólu Ronalda Melzacka. W J. Brzeziński i J. Siuta (red.), Metodologiczne i statystyczne problemy psychologii (s. 157-192). Poznań: Zys i S-ka.
- Otis, J. D. (2018). Przewlekły ból. Terapia poznawczo-behawioralna. Podręcznik terapeuty. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	30

SUMA GODZIN:		75	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,8
	Praca własna studenta		1,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu. - czytanie wskazanej literatury: W01, W02, U01; metoda weryfikacji: przygotowanie prezentacji, konspektu, test - przygotowanie do zajęć: W01, W02, U01, U02; metoda weryfikacji: prezentacja, wejściówka, test - przygotowanie do zaliczenia - wystąpienie: U01, U02, U03, K01; metoda weryfikacji: prezentacja			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
a) w zakresie wykładów: - na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach; b) w zakresie ćwiczeń: - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań. 1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga). 2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów. 3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy? 4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską). 5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).			

Ocena podsumowująca:

Wykład: ocena wiedzy wykazanej na teście - zaliczeniu pisemnym o charakterze problemowym.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Ćwiczenia:

Na ocenę podsumowującą składają się oceny częściowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena z kolokwium, prezentacji, aktywności w trakcie zajęć, ocena efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA
NA ODLEGŁOŚĆ**